

Spis treści

Wstęp.....	7
------------	---

Część I Prezentacje

MARCELINA ZUBER Stare i nowe w nieklasycznej socjologii poznania naukowego	11
RADOSŁAW SOJAK Wiedza milcząca w ujęciu socjologii wiedzy naukowej.....	25
DANUTA CHMIELEWSKA-BANASZAK Między filozofią nauki a socjologią wiedzy: poznanie naukowe w koncepcji Michaela Polanyi'ego	41
STEFAN SYMOTIUK Czy odkrycie naukowe Flecka było zgodne z jego teorią społecznego charakteru wiedzy?	61
PAWEŁ BYTNIEWSKI Wiedza urealniona. Michela Foucaulta archeologia wiedzy a socjologia wiedzy	74
MIROSŁAW CHALUBIŃSKI Czy w stronę nowej epistemologii? Uwagi o „mocnym programie” socjologii wiedzy	88
MARIOŁA KUSZYK-BYTNIEWSKA Epistemologia społeczna – między epistemologią klasyczną a socjologią wiedzy	99
EWA NASALSKA Wiedza w teorii systemów Niklasa Luhmanna	110
MARCELINA ZUBER Recepcja nieklasycznej socjologii wiedzy w Polsce.....	123

Część II

Zastosowania

PAWEŁ MAJEWSKI

Człowiek z maszyną. O pewnej formie obiegu wiedzy w twórczości Stanisława Lema 139

JAROSŁAW KILIAS

Metafory narodu a metafory źródłowe socjologii 162

JACEK KOCHANOWSKI

Głosy z marginesu. *Queer studies* a problematyka socjologii wiedzy 176

LECH SZCZEGÓŁA

Czy socjologia wiedzy może pomagać w rozumieniu nowych demokracji? 191

EWA NARKIEWICZ-NIEDBALEC

Rozumienie wiedzy w okresie kształtowania się współczesnego społeczeństwa wiedzy 204

DOROTA BAZUŃ

Spółeczny kontekst nieuczciwości w edukacji 215

ANITA FAMILA-JURCZAK

Socjologia wiedzy – szanse edukacyjne. Uwagi na marginesie programu „Równać Szanse” 233

Noty o autorach 245

Wstęp

Niniejsza książka to II tom studiów na temat teoretycznych podstaw socjologii wiedzy. *Pierwszy* wydany w r. 2006 w Lublinie w kooperacji z zielonogórskim ośrodkiem akademickim ze względu na rozległość problematyki mógł jedynie zasygnalizować problematykę socjologii wiedzy i naszkicować różne jej nurty. We wstępie obiecywaliśmy wydawanie następnych tomów studiów z tej dziedziny.

W *drugim* tomie zamieściliśmy 16 artykułów pogrupowanych w dwóch częściach. W części pierwszej (*Prezentacje*) znalazło się 9 studiów analizujących ogólne problemy socjologii wiedzy (m. in. „wiedzy milczącej”) oraz różne jej nurty (nieklasyczna socjologia wiedzy, epistemologia społeczna), a także koncepcje czołowych teoretyków – epistemologów, badaczy systemów autopojetycznych, socjologów nauki (M. Foucault, N. Luhmann, L. Fleck). Część II (*Zastosowania*) zawiera próby implementacji socjologii wiedzy w różnych dziedzinach humanistyki i w odniesieniu do różnych sfer życia społecznego. Autorzy zawartych tam studiów stawiają m.in. pytania związane ze społecznym funkcjonowaniem wiedzy, warunkami jej nabywania i reprodukcji, a także psychospołecznymi uwarunkowaniami rozwoju nauki.

Oczywiście i tym razem nie byliśmy w stanie wyczerpać problematyki socjologii wiedzy w całej jej złożoności. Ale przybliżą nas do tego – mamy nadzieję – kolejne przygotowywane przez nas tomy *Teoretycznych podstaw socjologii wiedzy*.

Redaktorzy

Zielona Góra–Lublin, październik 2009 r.